

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN

te Tongeren bij M. COLLÉ, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.

buiten de stad, 8 fr.

Een blad afzonderlijk 45 centiemen.
Aankondigingen 15 centiemen per drukregel.

TONGEREN, DEN 10 AUGUSTUS.

De liberale gazetten hebben de verledene week eene historie afgekondigd betreffende eenen priester uit de omstreken van Spa, en waarin die geestelijke van eene groote misdaad werd beticht.

Het historische heeft rondgelopen, want het behoort immers tot de daden van het huidige liberalisme, den priester hatelijk te maken; geene infamies zijn daartoe te groot.

Heden lezen wij daaromtrent in de *Indépendance belge* (bijzondere briefwisseling uit Verviers): « Ik heb u gesproken van eenen priester uit de omstreken van Spa, die — enz. *Het schijnt, dat er niets waar van is. Het gerecht heeft 't begonnen onderzoek gestaakt.* »

Nu zult gij denken, dat de andere liberale bladen, die den laster hielpen verspreiden, bekennen zullen, bedrogen geworden te zijn! Mis! de doctrinaire pennen zullen niets herroepen, maar morgen weder eene andere historie van denzelfden aard aan hunne lichtgeloovige lezers opdisschen.

Zij zijn toch zoo loyaal!

« Verplicht onderwijs! » zoo roepen al de liberale bladen, als hulpmiddel tegen de Internationale, en ter voorkoming van nieuwe gruwelen, als welke door de Parijzische commune worden gepleegd.

Men zou waarachtig zeggen, dat de Internationalisten en communemannen uit 't bosch van Bondy zijn gekomen, onwetend en ongeletterd.... Welnu, zie hier welke betrekking de 17 eerste beschuldigten der commune in de maatschappij bekleedden:

1° Boekhouder,	10° Gewezen onderwijzer,
2° Werktuigmaker,	11° Geneesheer,
3° Schoolmeester,	12° Letterkundige,
4° Kunstschilder,	13° Kunstschilder,
5° Student,	14° Gewezen scheepsolliciter
6° Schoonmaker,	15° Verwer,
7° Zilverfmit,	16° Teekenaar,
8° Veearts,	17° Bronsgieter.
9° Tooneelst,	

Van deze zijn er stellig 15 geletterden; en ook de twee overige (de schoenmaker en de bronswerker) zullen denkelijk wel onderwijs genoten hebben.

Het is dus ongerijmd, te beweren, dat het onderwijs, althans gelijk de liberale bladen dit verstaan, iets tegen de verspreiding der vloekwaardige denkbeelden vermag. Waren de aanleiders der Commune geletterd, verreweg de meeste harer voorstanders waren 't ook.

Wat het volk vooral noodig heeft, is een volkomen en vast begrip van zijne plichten jegens God, jegens de maatschappij en zich zelve; welnu, alleen het godsdienstig onderwijs zal hem die heilzame beginselen inplanten, niet de onafhankelijke zedeleer of de loochening van God, die de vrijdenkerij in de plaats wil stellen. Alleen ziende-blinden laten zich van deze eenvoudige waarheid niet overtuigen!

Men leest in het *Handelsblad* van Antwerpen: Wij hebben gezegd dat het gouvernement der Nederlanden, de gebenten der soldaten, in 1832 alhier op de Citadel gesneuveld, naar hun vaderland laat overbrengen. De *Staatscourant* kondigt deze plichtigheid aan.

« De 21 augustus, zegt het blad, zullen die overblijfselen te Antwerpen worden in ontvangst genomen door den generaal-majoor M. D. graaf van Limburg-Stirum en den kolonel der artillerie F. Van Exter, beiden deel hebbende gemaakt van de bezetting der citadel, en den gepensioneerden kapitein ter zee, W. A. De Gelder, gediend hebbende op de flottile tijdens het beleg op de Schelde gestationeerd. De overblijfselen zullen daarna met sloepen worden overgebracht naar de Vaak, die door de ramschepen *Buffet* en *Schorpioen* en de monifors *Heliogeros*, *Tiger* en *Krokodil* begeleid, onder kommando van den S. b. N. Wichters terstond na de overbrenging aan boord naar de Moerdijk zullen stoomen. »

Aan den Moerdijk wacht eene commissie bestaande uit opper-officieren, behoord hebbende tot de verdediging. Met extra-trein worden de stoffelijke overblijfselen naar Breda overgevoerd. Vervolgens bepaalt de *Staatscourant* de orde van den stoet te Breda, bestaande uit kavalerie, infanterie, oud-officieren en soldaten, op de citadel en de flottile aanwezig; den rouwswagen, den minister van oorlog, de bloedverwanten der gesneuvelden, enz. enz. Ten slotte zegt het program:

Zooel bij het aan boord nemen te Antwerpen als bij het ontscheppen te Moerdijk en bij het uit den spoorwag overbrengen te Breda worden minuutschoten gelost, terwijl bij het nederlaten in het graf de voorgeschreven eerbewijzen verricht worden. De plichtigheid zal dinsdag, 22 augustus, plaats hebben.

Buitenlandsch nieuws.

Krijgsraden van Versailles. — Het proces van de Commune. — 17 beschuldigten.

De eerste beschuldigde leden der commune verschijnen thans voor den 3^{en} krijgsraad van Versailles. Deze eerste reeks bevat 18 beschuldigten.

Ferré, Theophil, 29 jaar, geboren te Parijs, boekhouder. Verdediger, M' Ange, der balie van Versailles;

Assi, Adolf Alfons, oud 30 jaar, werktuigmaker, geboren te Roubaix. Verdediger, M' Bigot;

Urbain, Raoul, schoolmeester, 42 jaar. Verdediger M' A. Bousset;

Billoray, Alfred Eduard, kunstschilder. Verdediger M' Boyer;

Jourde, Frans, student in de geneeskunde, afgevaardigde bij de financiën. Verdediger M' Caraby;

Trinquet, Alex. Lodewijk, schoenmaker. Verdediger M' Denis;

Champy, Lodewijk Hendrik, zilversmid-mesmaker. Verdediger M' Lachaud;

Regere, Dominicus, veearts. Verdediger M' Dupont, van Bussac;

Lisbonne, Maximilian, toneelkunstenaar, oud schouwburgbestuurder; 34 jaar. Verdediger M' Hausmann;

Verdure, August, Jos, 46 jaar, gewezen onderwijzer, kassier der *Marsaillaise*, Verdediger M' Mauchon;

Rassoul, Paul Emile Philemon, docteur in de geneeskunde, 36 jaar. Verdediger, M' Renaud;

Grousset, Paschal, letterkundige, 27 jaar. Verdediger, M' de Sal;

Courbet, Gustaaf, kunstschilder, 51 jaar. Verdediger, M' Lachaud;

Lullier, Karel, gewezen scheepofficier, 29 jaar. Verdediger, M' Coulon;

Clement, Victor, verwer, 47 jaar. Verdediger, M' Delzane;

Parent, Ulysses, teekenaar, 40 jaar. Verdediger, M' Albert Joly;

Deschamps, Baptist, brongsieter, 32 jaar. Verdediger, M' Thiroux.

Tegen elk der beschuldigten is een afzonderlijk verslag opgemaakt.

Buiten de bovengemelde krijgsraad zullen er nog drie anderen geopend worden. De 4^{en} raad zal te oordeelen hebben over den meier van Puteaux, die insgelijks beschuldigd is voor de Commune gestreden te hebben.

Ziehier thans het verslag of de beschuldigingsakte, bevattende de feiten ten laste gelegd aan: Paschal Grousset. — Paschal Grousset, letterkundige en dagbladschrijver, heeft medegeholpen aan de redactie van verscheidene revolutionaire dagbladen, onder andere aan de *Marsaillaise*, wier redactie hij den 4 september op zich nam, aan het dagblad *le Peuple*, waarvan hij de stichter is. Gedurende de belegering woonde hij de openbare vergaderingen bij en raadde gedurig het gouvernement aan. Als hoofdopsteller van het dagblad *l'Affranchi*, gedurende de Commune, heeft hij in dit blad artikels geschreven, welke buitengewoon hevig waren, en waarvan het volgende uittreksel als bewijs kan dienen:

« De paapschgezinden en ander priestergebroed zijn de eerste uitplundersaars van Parijs geweest. Parijs geeft hun thans een antwoord door de goederen, welke door de priesters geïmmobiliseerd zijn geworden, terug te nemen en het budget der eerediensten af te schaffen. »

« Oorlog tot den dood! stellen wij vast dat de monarchie de eerste aanraader is geweest. »

« Doch, eens den sabel getrokken, kan Parijs zich niet meer achteruit trekken; dat het tot het einde toe zijne zending aanvaardt, welke zijne eer, zijne reden van bestaan uitmaakt; zending waaraan het zich een oogenblik heeft willen onttrekken. »

« Dat het plotseling afbreke met een armzalig verleden, welk bij elken voetstap zich dreigend en spottend opricht, tegen over de toekomst; dat het voor immer de vraszuchtige reactie, aan welke het lafhartig eene prooi overleverde, verplettert. Dat het voor niets achteruit wijke om den zegpraal te verzekeren. »

Van het eerste oogenblik werd Paschal Grousset tot lid der Commune gekozen. Toen de commissien werden samengesteld, werd hij aangeuid voor de buitenlandsche betrekkingen, en zijne collegas kozen hem in den schoot dezer

commissie tot principalen gedelegeerde. Ook werd hij insgelijks benoemd tot lid der uitvoerende commissie, die, zoo als men weet, was samengesteld uit de delegerden der verschillende commissien. Grousset heeft zich immer doen kennen door zijne overdrevene denkbeelden, en men mag zeggen, dat hij een der overdraagzaamste leden der Commune is geweest. Hij heeft de samenstelling van het comitee der openbare veiligheid gestemd.

In een eerste verhoor, heeft Grousset op eenige gedaane vragen geantwoord, dat wanneer hij op 18 juni over andere kwestien werd ondervraagd geweigerd heeft te antwoorden, en heeft gezegd dien regel te hebben aangenomen en er niet te zullen van afwijken.

De lezing der stukken van zijn dossier heeft ons bewogen om eene verzameling te doen van noten en opmerkingen welke de kwestien, aan den beschuldigde gedaan, moeten na zich slepen. Wij achten het noodig ze in ons verslag over te schrijven om het onderhoor van Grousset in de zitting te vergemakkelijken. Lid der Commune; voornaamste gedelegeerde bij het ministerie van buitenlandsche zaken; lid der uitvoerende commissie; zijne intrede in de commissie der buitenlandsche betrekkingen; inrichting van zijnen dienst en van zijn personeel; welke wedde trok hij persoonlijk? Wie beschikte over de soldij der verschillende bedienden en hoe werd die betaald? Daarover spreken de aantekeningbladen door niemand goedgekeurd, en zonder handteeken van nazicht. Bij het dossier bevindt zich eene kwitantie van een genaamdten Kunemann, voor eene som van 29,678 fr. Wie is die man? Ontvremding van dossiers, toebehoorende tot het ministerie van buitenlandsche zaken, alsook van eene portefeuille, ten titel dragende: « Ministerie van buitenlandsche zaken. » Het slot van die portefeuille is opgebroken om het stuk, dat er in was, weg te nemen. Zij hoort toe aan den heer de Moustier. Omzendbrief van Pascal Grousset, aan de vertegenwoordigers der verschillende natien te Parijs, om de Commune te doen herkennen. Briefwisseling met den pruisischen generaal Fabrice, waarom en in welke omstandigheden? Uitleggingen vragen over eene brief, geteekend Eug. K... (Kunemann wellicht?) welke hen hekend maakt met de tegenwoordigheid van eenen pruisischen officier aan de carrière de Charenton en te zelfder tijd de tegenwoordigheid vroeg van een lid der Commune.

Uitlegging vragen van eenen brief aan den commandant van Vincennes geschreven. Waar om vindt men in zijne papieren een groot getal noten voortkomende van den minister van oorlog der Commune, helgen zijne deelneming aan de oorlogswerkzaamheden zoo aanduiden! Te dien einde kennis nemende van den brief van Piparé, die een *rendez-vous* vraagt alsook munition en geld voor de uitvoering van zeker ontwerp. Uitlegging over een inventaris van het zilverwerk der Commune in zijn bezit bevonden. Wat is er van dit zilverwerk geworden? Uitlegging over de huisoeking, den 8 mei 1871 gedaan, bij den heer Feuilleto des Conches. Wie heeft ze bevolen? Wat is er geworden van de voorwerpen gevonden in een bureel: spiegels, gouden franjen, zakken enz. Waarom had hij dossiers in zijn bezit, voortkomende van het ministerie van binnenlandsche zaken en van den voormaligen prefectuur van politie, dossiers betreffende de familien Grousset, Rochefort en Pieter Bonaparte? Is hij geen afgewaardigde bij de financiën geweest? Hij heeft in zijnen dienst personen genomen, die hem en zijne partij verkleefd zijn, naamlijk zijn broeder Louis Grousset, zijn kleermaker Lacoste, 't meisje Acard, zijne minnares; en Alard, vriend van Lacoste.

Uitlegging over de afbraak der Vendôme-kolom; zitting der Commune van 17 mei; Grousset verklaart in eene redevoering dat al de leden der Commune verantwoordelijk moeten zijn voor hunne daden en dat zij het feitelijk zijn. Rond dien dag verscheen de proclamatie van Grousset aan de groote steden, bevattende een algemeen oproep tot de wapens van Frankrijk. Ofschoon Grousset geweigerd heeft te antwoorden en het dus moeilijk was het verslag te maken, heeft men toch kunnen geraken tot het besluit, dat Pascal Grousset een der werkzaamste en meest overtuigde leden der Commune is geweest. Hij is beschuldigd van: Werkdadige deelneming aan den opstand; aansporing tot den burgeroorlog; openbare uitdaging tot overtreding der wetten; openbare aanhijting tot haat en verachting van het gouvernement en beleediging aan de nationale vergadering; samenwering om den vorm van gouvernement te veranderen; aandrijving tot den burgeroorlog, door de burgers te dwingen zich de eenen tegen de anderen te wapenen, waaruit voortvoering, moord, plundering en brand is voortgevloeid.

De aandacht van geheel Frankrijk, ja van geheel Europa, is nu gevestigd op den gang der processen, voor de fransche krijgsraden, ingespannen tegen de kopstukken en medeplichtigen van den jongsten opstand in Parijs.

De werking der krijgsraden zullen langdurig zijn. De stuks van 4,262 betichten waren den 5 augustus reeds onderzocht; men had er 1,500 op vrije voeten gesteld. Welnu, op de galeischepen in de zeehavens en in de gevangenissen der Seine bevinden zich meer dan 30,000 gevangenen, beticht van deelneming aan den parizer opstand.

Men heeft echter de hoop dat de oordeelen der rechtens veel rapper zullen vooruitgaan dan het onderzoek der processtukken.

De 3^{en} krijgsraad van Versailles is, zoo men weet, bezig met de processen tegen de voornaamste kopstukken der communisten en internationalen, die bij de bloedige gevechten en brandtooneelen te Parijs in handen der troepen zijn gevallen.

Ferré, de goddelooze schelm, die 't bevel gaf het hotel der politie-prefectuur in brand te steken en levens om de ongelukkige gevangenen daarin opgesloten te houden, is ondervraagd geweest. Het monster, door ooggetuigen overtuigd, heeft nog durven loochenen!

Dezelfde schurk schijnt ook een der medeplichtigen te zijn aan de moorddaden op den aartsbisschop en de hooge geestelijken van Parijs en op de andere gijzelaars gepleegd. De priester Férou en andere getuigen hebben verpletterende verklaringen afgelegd over de barbaarsche schelmstukken dier goddelooze moordenaars en brandstichters.

Het eenigst belangrijk nieuws, bij de gewichtige gebeurtenissen te volgen, is dat de vier fransche departementen der Seine, Seine-Oise en Marne, binnen een achttal dagen, eindelijk verlost zullen zijn van de bezetting der duitsche troepen, en dat het wetsontwerp, ter verlenging der volmachten van den heer Thiers eersdaags door de middenlinkerzij aangeboden zal worden in de nationale Vergadering.

Parijs, 7 augustus.

Ziehier hoe het in Frankrijk gaat: Lees; het is de *Figaro* die spreekt:

« Gisteren morgen, ten 11 3/4 ure, deed de eerv. heer Bertaux, pastoor van Sint-Pieters, de gewone omhaling in zijne kerk. »

« Hij kwam bij eene vrouw, die spoedig de hand in harev zak stak, er eene revolverpistool uithaalde en twee schoten op den pastoor losste. »

« Een derde schot werd gehoord, maar de kogel vloog verder verloren. De pastoor was niet gekwetst, maar zijn surplus was op twee plaatsen doorboord. »

« De pastoor is zijn leven verschuldigd aan den kloekmoedigen Suisse Lapidica, die op de moordenaars viel en haren arm afwondte. »

« Twee kloosterzusters verklaren, achter haar twee mannen gehoord te hebben, die zegden: »

« — Zij heeft misgeschoten. »

« De naam der misdadige vrouw is Josephina-Anna Canon. Zij is koopvrouw in modekleederen, en woont in het beluik Truand. »

« Zou de Internationale met deze moordpoging niets gemeens hebben? »

« De heer Bertaux was de drager van den brief, dien Mgr Darbois aan den heer Thiers schreef. De heer Bertaux kwam den 14 april met 't antwoord des heeren Thiers kloekmoedig naar Parijs terug, vier-en-twintig uren voor den bepaalden tijd. »

« Dacosta verwonderd dat een priester moed kon hebben, deed hem in vrijheid stellen, en zegde hem: dat hij een goude *boyro* was. »

« Wat er ook de oorzaak van zij, daar is weinig aan te leggen. De openbare zin is tot dien grand van bederf gekomen, dat de moord op vollen dag in de kerk gepleegd wordt, zonder verwondering of afschrik te veroorzaken. Arm Frankrijk! »

Parijs, 8 augustus.

Uit goede bron wordt nu gemeld dat de Pruisen binnen een achttal dagen de departementen der Oise, Seine-et-Oise, Seine-et-Marne en Seine zullen verlaten.

Spanje.

Een blad van Madrid geeft opzichtsens het onderzoek der moord van generaal Prim mandaten in het licht, waardoor vier nieuwe beschuldigten ter onderhooring zouden opgeroepen zijn. Onder deze bevindt zich kolonel Solis, aide-de-camp van den hertog van Montpensier. Als getuigen werden opgegeven, de hertog van Montpensier en de heeren Esquivel en Latour, zijne geheimchrijvers.